

„Nietolerancja, rasizm, ksenofobia”

Biuletyn Ośrodka Informacji Rady Europy, 1/1999

11 maja 1998 roku na Uniwersytecie Warszawskim odbyła się konferencja „*Problemy nietolerancji i ksenofobii w Polsce*” zorganizowana przez Europejską Komisję przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI) oraz Ośrodek Informacji i Dokumentacji Rady Europy. Materialnym efektem tego spotkania jest Biuletyn (1/1999) Ośrodka Informacji Rady Europy zawierający zbiór referatów, artykułów i wypowiedzi przedstawicieli władz państwowych, Rady Europy, ECRI, organizacji pozarządowych oraz osobistości świata nauki i kultury, którzy wzięli udział w konferencji.

Na pierwszy rzut oka jest to typowo naukowa pozycja, okazuje się jednak lekturą, w której każdy zainteresowany problemem rasizmu i nietolerancji czytelnik znajdzie coś dla siebie, m.in. filozoficzne rozważania prof. Barbary Skargi na temat zagadnienia tożsamości narodowej i mogących się z tym wiązać postaw ksenofobicznych, socjologiczne ujęcie tematu przez prof. Jerzego Szackiego i arcyciekawe przedstawienie tła historycznego problemu tolerancji i nietolerancji w Polsce przez prof. Janusza Tazbira.

Druga część publikacji poświęcona jest Radzie Europy, ECRI i ich działalności w opracowywaniu standardów praw człowieka oraz zapobieganiu nietolerancji. Przedstawiane są ponadto konkretne inicjatywy i programy realizowane w państwach członkowskich oraz raporty informujące o skali problemu i sposobach walki z nim.

Kolejną, osobną część biuletynu stanowi zbiór referatów i artykułów dotyczących polityki rządu polskiego wobec mniejszości narodowych. Podstawą tej części jest prezentacja prac Ministerstwa Kultury i Sztuki, mających na celu wspieranie działalności kulturalnej grup mniejszościowych, wystąpienie przedstawiciela MSWiA omawiające politykę władz polskich wobec uchodźców oraz referat prezentujący stan stosunków polsko-żydowskich, a także wystąpienie Jacka Kuronia – przewodniczącego sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych, omawiającego dotychczasową działalność Komisji w przeciwdziałaniu nietolerancji i ksenofobii.

O ile większości referatów w tej części publikacji brakuje wielu cennych informacji lub ich autorzy wyraźnie omijają niewygodne dane, to wystąpienie pośła Kuronia należy uznać za rzetelne i sprawiające wrażenie uczciwego. Dlaczego? Bo dostajemy obiektywną ocenę sytuacji mniejszości narodowych w Polsce, opis sukcesów i porażek, zagrożeń i szans w polityce rządu polskiego w stosunku do mniejszości narodowych i etnicznych.

Następnym obszarem tematycznym konferencji była problematyka nietolerancji i ksenofobii w stosunku do mniejszości narodowych i cudzoziemców oraz znaczenie mediów w działaniach na rzecz tolerancji. Szczególnie ciekawe wydaje się wystąpienie red. Andrzeja Jonasa, który zwrócił uwagę na kilka istotnych problemów występujących we współczesnych mediach, m.in. obrona mediów przed naciskami ze strony sił politycznych nie służących tolerancji czy stworzenie kodeksu etyki dziennikarskiej.

Ze wszystkich wystąpień zaprezentowanych w publikacji wynika, że temat nietolerancji, rasizmu i ksenofobii jest niezwykle istotnym problemem w Polsce i Europie, że istnieje chęć działania i zapotrzebowanie na taką działalność.

MICHAŁ FIJKA

Wydawca: Ośrodek Informacji i Dokumentacji Rady Europy, Centrum Europejskie UW, 02-656 Warszawa, ul. Ksawerów 13